

«Η απάθεια έρχεται μόνον δια της νοεράς προσευχής..» (Γέροντας Εφραίμ, Προηγούμενος Ι.Μ. Φιλοθέου)

/ Πεμπτουσία

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=152119>]

Κάθεται λοιπόν ο άνθρωπος και ακούει την καρδιά που δουλεύει. Έ! το δούλεμα αυτό βγάζει εμπόριο. Όπως μια μηχανή, την βάζουμε μπροστά και δουλεύει, το ίδιο συμβαίνει όταν προχωρήσῃ η επιστήμη της προσευχής. Όπως όταν στις αρχές είναι χειροκίνητες οι μηχανές χρειάζονται κόπο· όταν όμως τις ρυθμίσῃ ο μηχανικός ώστε να γίνουν αυτόματες και με ηλεκτρισμό, τότε βγάζουν περισσότερη δουλειά και χωρίς κόπο. Παρόμοια συμβαίνει και με την προσευχή. Στην αρχή χρειάζεται κόπος για να ρυθμίση κανείς την προσευχή με την αναπνοή του· κατόπιν όμως γίνεται αυτόματα αυτή η εργασία και ο νους την παρακολουθεί, όπως ο μηχανικός παρακολουθή την αυτόματη μηχανή. Εν τω μεταξύ αν βρήτε και καμμιά δυσκολία ώσπου να μπήτε στο ρυθμό, μου την λέτε. Εσείς θα βάλλετε αρχή και ό,τι δυσκολία βρήτε να μου την πήτε να την ρυθμίσω εγώ, να μπή το νερό στο αυλάκι, μετά θα τρέχη μόνο του.

Την προσευχή θα την βοηθήσῃ, όπως είπαμε, η σιωπή των χειλέων, να μη έχουμε παρρησία και υπερηφάνεια. Είναι πάρα πολύ μεγάλο εμπόδιο στην προσευχή η υπερηφάνεια. Όταν θα προσεύχεσθε, μόλις θα γεννά το μυαλό λογισμούς, θα κατηγορήτε τον εαυτόν σας συνεχώς - συνεχώς για να μη σηκώση κεφάλι η υπερηφάνεια μέσα. Ματσούκι, ξύλο. «Είσαι τέτοιος, είσαι τέτοιος, είσαι τέτοιος...», ώστε ο εγωισμός να μή σηκώση κεφάλι καθόλου. Τίποτε να μή σκέπτεται ο άνθρωπος εκείνη την ώρα, μονάχα να προσπαθήση να προσεύχεται μετά φόβου.

Αυτά δεν τα ξέραμε όταν είμασταν στον κόσμο, δεν είχαμε αυτή την λεπτομέρεια, την διδαχή αυτή απ' τον πνευματικό μας, και προσευχόμασταν και με φαντασίες, προσευχόμασταν έτσι και αλλοιώς. Δεν μας παρεξηγούσε βέβαια ο Θεός, γιατί δεν ξέραμε. Αλλά το θέμα είναι να διδαχθούμε πράγματα στην πράξι γενόμενα και όχι στη θεωρία, και ό,τι πηγάσει απ' αυτήν την προσευχή είναι γνήσιο και δεν είναι από τη φαντασία, ούτε το φαντασθήκαμε διότι μας ήρθε ένας συναισθηματισμός, όταν π.χ. είδαμε μια ωραία Παναγία και την φαντάστηκα μετά στην προσευχή. Ποιός μπορεί να αποδώσῃ αυτό στη θεία χάρι, και να πή ότι δεν είναι από την

φαντασία και την ηδονή του μυαλού και από συναισθήματα αυταρεσκείας. Άλλ' εκείνο που θα πηγάση από τον αμετεώριστον νουν και από το Όνομα του Χριστού είναι γνήσιο.

Λοιπόν, έτσι θα προσευχόμαστε επ' εδώ και πέρα. Αυτός ο τρόπος θα γίνη πλέον κανών προσευχής, διότι θα μας βοηθήση πολύ να δούμε τα πάθη μας, τα σφάλματά μας. Όλος ο κόπος αυτός θα μας βοηθήση να συμμαζέψουμε το νου μας. Διότι το φως, το πέρα - δώθε, το κούνημα δημιουργεί σύγχυσι στο νου. Άλλα όταν στέκεται ο άνθρωπος είτε όρθιος, είτε καθισμένος, είτε γονατιστός δεν συγχύζεται ο νούς. Αυτός ο τρόπος έχει πολλή ουσία μέσα. Αυτό θα το δουλέψετε και θα δήτε, μεγάλα πράγματα θα βρήτε. Αφού, πιστέψτε με, όταν λέγαμε την ευχή έτσι, αρχάριοι κι εμείς, τόση ευωδία υπήρχε, ευωδίαζαν όλα.

Ούτε από την πολλή μελέτη, ούτε απ' τα πολλά ψαλσίματα ποτέ ο άνθρωπος έφθασε στην απάθεια. Η απάθεια έρχεται μόνον διά της νοεράς προσευχής. Θα μισήση μόνος του και την αργολογίαν και την παρρησίαν, θα προσπαθή να ξεμοναχιάζεται ο άνθρωπος να μή χάση αυτό το πράγμα.

Αυτό εύχομαι να σας δώση ο Θεός, την αίσθησι της προσευχής αυτής. Και όταν την γνωρίσετε στην πράξι, τότε θα δήτε και θα εννοήσετε καλά - καλά τα πράγματα που σας λέω. Τώρα πολύ - πολύ μπορεί να μή με εννοήτε, αλλά μετά που θα 'ρθή η χάρις του Θεού, τότε θα καταλάβετε και θα πήτε: Ά, καλά μας ἐλεγε ο Γέροντας. Και την ημέρα που θα πηγαίνετε στις εργασίες σας θα βλέπετε να λέτε «Κύριε Ιησού Χριστέ» στην εισπνοή, «ελέησόν με» στην εκπνοή. Θα είναι προσευχή χωρίς κομποσχοίνι. Θα λέγεται μόνη της και θα δημιουργήται η θέρμη, και η θέρμη θα φέρη μετά όλα τα καλά.

Πηγή: Έκδοσις Ιεράς Μονής Φιλοθέου Αγίου Όρους. Κεντρική διάθεσις: «Ορθόδοξος Κυψέλη».